

Motion till riksdagen

1988/89:So323

av Rosa Östh och Jan Hyttring (båda c)

Kostnadsansvaret för gravt rörelsehindrade gymnasieelever

Allt fler elever med rörelsehinder genomför sin gymnasieutbildning på hemorten. En sådan utveckling överensstämmer helt med de principer om normalisering och integrering, som varit vägledande för handikappolitiken i vårt land.

För en del elever med svåra rörelsehinder kan det emellertid vara omöjligt att fullgöra utbildningen inom det reguljära skolväsendet.

Efter förslag av handikapputredningen SOU 1969:35 inrättades på försök en särskild gymnasial skola av rikskaraktär för svårt rörelsehindrade och med statligt huvudmannaskap. Verksamheten har sedan hösten 1974 bedrivits vid Skärholmens skola i Stockholm. Skolan har varje år tagit emot ett 20-tal elever med grava rörelsehinder från hela landet. Eleverna har erhållit assistans, personlig hjälp, omvårdnad, medicinsk hjälp m. m. I anslutning till skolan finns ett elevhem med tre elevhushåll, och med dygnet-runt-tillsyn.

Det bedöms att ett 50-tal ungdomar i hela landet har behov av sådan gymnasial skolgång som den som Skärholmen kan erbjuda.

Den totala boende- och vårdkostnaden för en elev vid Skärholmens gymnasium uppgår för närvarande till 2 100 kr/dygn under läsåret (280 dagar) dvs cirka 500 000 per elev och år.

Skoltiden blir för dessa elever ofta förlängd eftersom det går åt mycket tid till behandlingsinsatser av olika slag. En 3-årig gymnasieutbildning blir inte sällan 5—6 år i denna skolf orm.

Fram till den 1 januari 1987 betalades omvårdnadskostnaderna över statens budget. Efter nämnda tidpunkt debiteras elevens hemkommun 60 % och hemlandstinget 40 % av omvårdnadskostnaden.

När socialutskottet behandlade regeringens förslag att staten skulle från-säga sig kostnadsansvaret uttalade utskottet: "Enligt utskottets mening åvi-lar det ekonomiska ansvaret för omvårdnaden om de rörelsehindrade ung-domarna under deras gymnasieskolgång principiellt vederbörande primär-och landstingskommuner. Staten måste emellertid vara beredd att svara för att den mycket begränsade grupp elever som det här handlar om verkligen kan erbjudas en fungerande gymnasieskolgång. — — — Statens ansvar för dessa ungdomars gymnasiestudier måste slås fast". Socialutskottet föreslog att detta skulle ges regeringen till känna vilket också blev riksdagens beslut.

Följderna av den nya ordningen, där kommuner och landsting debitera-des kostnaden visade sig snabbt. I flera fall har gravt handikappade ungd o-

mar blivit lidande. Deras ärenden har bollats mellan olika nämnder på ett sätt som upplevts förnedrande för eleven och dennes familj. I något fall har den unge hänvisats till att begära bistånd enligt socialtjänstlagen för att få sin rätt tillgodosedd.

Eftersom det utan tvekan är fråga om en betungande utgift för små kommuner, finns det risk för att gravt rörelsehindrade ungdomar i dessa kommuner blir särskilt lidande.

Enligt vår bestämda uppfattning är det inte försvarbart att nuvarande tillstånd tillåts fortsätta. Frågan är redan utredd och är inte betjänt av att fördröjas i handikapputredningen. Staten bör istället omgående ta över kostnadsansvaret för dessa gymnasieelever, i likhet med vad som gäller för hörselskadade och döva elever.

Hemställan

Med stöd av vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om kostnadsansvaret för gravt rörelsehindrade elevers gymnasieskolgång.

Stockholm i januari 1989

Rosa Östh (c)

Jan Hyttring (c)